

ANALÝZA VÝSKYTU SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ NA ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

v obcích a městech spadajících pod rozšířenou působnost města Bruntál

spolufinancováno Městem Bruntál a Moravskoslezským krajem

Popis projektu

Dotazníkové šetření na ZŠ a SŠ v obcích spadajících pod rozšířenou působnost města Bruntál.

Cílová skupina

- primární: žáci 6.tříd ZŠ, 1.ročníku SŠ, tříd vybraných ŠMP, ŠMP, ředitelé škol - cca 900 respondentů
- sekundární: třídní učitelé, zaměstnanci participujících pracovišť, žáci a studenti dalších ročníků, veřejnost, školy a záměrci o projekt z jiných regionů ČR

Potřebnost a cíle projektu

a) nedostatek informací a zjištěná rizika

Dlouhodobá sociální specifika regionu (vysoká nezaměstnanost, nízká úroveň vzdělání a mezd, nadprůměrná míra konzumace nelegálních návykových látek atp.) a dílčí varovné informace z participujících pracovišť (Policie ČR, SVP, PPP Bruntál, Citadela, Open House, OSPOD,...) ukazují na potřebu aktuálně zmapovat situaci a potvrdit či vyvrátit předpokládané trendy v oblasti charakteru a výskytu SPJ.

b) větší zapojení ŠMP a podpora jejich činnosti

Školní metodici prevence budou do projektu zapojeni v několika etapách:

1. osloví ke spolupráci třídní učitele, případně sestaví tým, který realizaci monitoringu zajistí.
2. seberou data ve třídách a vyhodnotí výsledky
3. na základě zjištěných informací navrhnou opatření
4. koordinují realizaci přijatých opatření, konzultují průběh se supervizorem programu

V případě nutnosti ŠMP nahradí jiný pracovník školy, či externista.

Práce na projektu bude ŠMP honorována.

c) zacílení minimálních preventivních programů a školní preventivní strategie

Výsledky průzkumu ukážou na „citlivá místa“ školy. Mohou tak být dobrým podkladem k přesnějšímu zacílení MPP na dané období i ŠPS na delší čas.

d) srovnávací charakter průzkumu - zvýšení zájmu vedení škol o problematiku SPJ

Jednotlivým ředitelům škol bude neveřejně sdělena míra „zasažení jejich školy“ a pomyslné umístění v porovnání s ostatními školami. Je záměrem realizátora projektu výsledky monitoringu využít ke zvýšení dlouhodobého zájmu vedení škol o problematiku SPJ.

e) podklady pro práci participujících zařízení

SVP, PPP Bruntál, Citadela, OSPOD, Open House, PMS ČR, členové komunitního plánování, Policie ČR a Městská policie mohou výsledky průzkumu zúročit při vlastní práci. Konference a návazná setkávání zainteresovaných subjektů mohou zkvalitnit úroveň přenosu informací i celkovou kvalitu a provázanost spolupráce.

Dotazník

Zkoumány budou zejména tyto jevy:

- výskyt závislostního chování, zkušenost a potenciál v oblasti zneužívání legálních i nelegálních návykových látek a hry na výherních automatech,
- výskyt agresivního chování,
- spokojenost žáků a studentů s domácím a školním prostředím,
- zájem žáků a studentů o jednotlivá témata z oblasti SPJ,
- způsob trávení volného času žáků a studentů,
- dostupnost pomoci v případě potřeby (zda se respondenti ví kde hledat pomoc),
- způsob výchovy (styl výchovy, důvěra, spokojenost),
- kombinace a souvislosti zjištěných informací.

Měřitelné výstupy

a) kvantitativní

- počet škol, žáků a organizací zapojených do projektu
- počet školních metodiků prevence zapojených do projektu

b) kvalitativní

- počet minimálních preventivních programů (školních preventivních strategií) upravených na
- základě informací zjištěných šetřením
- počet intervenčních programů realizovaných na základě zjištěných informací
- počet případů řešených participujícími subjekty na základě informací zjištěných průzkumem
- porovnání situace v konkrétních vybraných třídách kontrolním šetřením s časovým odstupem
- zpětná vazba zúčastněných subjektů včetně ohlasu veřejnosti
- počet zájemců o projekt z ostatních regionů ČR

Místo realizace

ZŠ a SŠ v bruntálském regionu, pracoviště participujících subjektů

Konečný přínos a efekt pro cílové skupiny

- Žáci a studenti – vyhledání jedinců a kolektivů které potřebují pomoc, krizová a včasná intervence
- ŠMP – zacílení ŠPS a MPP, měřitelný výstup pro hodnocení efektivity, aktivizace třídních učitelů ke spolupráci a vedení k podpoře
- Ředitelé – aktivace zájmu o téma SPJ, možnost porovnání situace s jinými školami

- d) Třídní učitelé – informace o třídě z pohledu výskytu SPJ, jejich zapojení do preventivních aktivit
- e) Odborníci – zvýšená informovanost, koordinovaný postup jednotlivých subjektů

Počet účastníků

- Dle věku:
- cca 400 žáků 6. tříd ZŠ a primy
 - cca 470 studentů 1. ročníků SŠ a kvinty
 - cca 30 dospělých (ŠMP, ředitelé škol)
- Dle handicapu: předpokládáme, že dotazník pomůže najít skupinu dětí handicapovaných v oblasti sociálního a psychického zdraví
- Dle zapojení: prioritou projektu je aktivace ŠMP, ředitelů a třídních učitelů, předpokládáme i aktivní zapojení třídních kolektivů, ve kterých budou probíhat návazné programy

Postup a časový harmonogram

1. příprava a tvorba dotazníku

Dotazník je již z větší části vytvořen a jeho konečná podoba je konzultována s expertem na oblast monitoringu výskytu SPJ v českém školství Mgr. Richardem Braunem

předpokládané ukončení etapy: březen 2008

2. proškolení ŠMP a dalších spolupracovníků participujících na projektu

ŠMP a další spolupracovníci se zúčastní workshopu v rozsahu 5 hodin s tématy:

- smysl a cíl dotazníkové práce
- etika pracovníka
- zajištění optimálních podmínek pro sběr dat
- způsob zadávání dotazníku a sběru informací ve třídách
- specifické situace
- vyhodnocování dotazníku
- struktura organizace další práce, návaznost programu

předpokládané ukončení etapy: květen 2008

3. snímání dat a elektronické zpracování

Předpokládaná doba snímání a zpracování dat je 14 dnů.

předpokládané ukončení etapy: květen 2008

4. zpracování výstupní analýzy

Předpokládaná doba zpracování výstupní analýzy je 7 dnů.

předpokládané ukončení etapy: červen 2008

5. konzultace výsledků

Výsledky šetření budou oznámeny a prokonzultovány v tomto pořadí: ŠMP a odborná pracoviště, ředitelé, třídní učitelé, žáci/studenti, rodiče

předpokládané ukončení etapy: červen 2008

6. konference pro subjekty zainteresované na výsledku šetření

Pro snazší dohodu, systémovost plánování a výměnu informací mezi odbornými pracovišti jako poskytovateli služeb a školami jako jejich odběrateli bude uspořádána konference.

předpokládané ukončení etapy: září 2008

7. spolupráce a využití zjištěných informací

Využití výsledků v rovině obecné (komplexní opatření pro ovlivňování nežádoucích trendů, oživení spolupráce škol s odbornými pracovišti, podporu práce ŠMP, apod.), širší (aktualizace ŠPS, MPP apod.) i konkrétní (zaměřené na problém třídy, či jednotlivce).

etapa bez časového ohraničení

8. Prezentace výsledků veřejnosti, tvorba internetové stránky

V této fázi bude s výsledky projektu oficiálně seznámena veřejnost, projekt bude prezentován na internetu, v tiskových materiálech a dalších médiích (breafing pro novináře a TV).

předpokládané ukončení etapy: říjen 2008

Měřitelné výstupy

a) kvantitativní

- počet škol, žáků a organizací zapojených do projektu
- počet školních metodiků prevence zapojených do projektu

b) kvalitativní

- počet minimálních preventivních programů (školních preventivních strategií) upravených na základě informací zjištěných šetřením
- počet intervenčních programů realizovaných na základě zjištěných informací
- počet případů řešených odbornými pracovišti zjištěných na základě průzkumu
- porovnání situace v konkrétních vybraných třídách kontrolním šetřením s časovým odstupem
- počet zájemců o projekt z ostatních regionů ČR

Informace budou zjišťovány pomocí zpětné vazby ŠMP, TU, ředitelů škol a dalších zainteresovaných subjektů

V roce 2010 proběhne ve vybraných třídách kontrolní šetření

Spolupracující subjekty

ZŠ a SŠ bruntálského regionu, PPP Bruntál, Citadela, SVP, OSPOD, Open House, členové komunitního plánování, PMS ČR, Policie ČR, Městská policie